

Zondagsschoolboekje

Titel: Grietjes bloemen

Auteur: Maria Laarman

Illustrator:

Uitgever: G.F. Callenbach, Nijkerk

Druk: 2

Jaar van uitgave: 1911

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

GRIETJES BLOEMEN

EEN VERHAAL

DOOR

MARIA LAARMAN

TWEDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

HOOFDSTUK I.

Wie Grietje was.

Een lief en vroolijk,
Een vlijtig kind,
Wordt zonder twijfel
Door elk bemind.

Grietje Donker was een aardig, blond meisje van ongeveer negen jaar. Haar vader was schoolmeester op een dorp in Gelderland en bewoonde met de zijnen een zeer net huisje, dicht bij de kerk. Ook had Grietje nog een lieve moeder en een klein broertje van drie jaar, dat Willem heette. Grietje noemde hem echter altijd Wimpie, dat klonk veel aardiger, vond ze.

Grietje was, wat men wel eens noemt, een aardig kind: zij was gehoorzaam en vlijtig, leerde goed en had voor anderen graag wat over. Haar schoolvriendinnetjes hielden dan ook veel van haar. Ook thuis was zij zelden ongehoorzaam of onwillig om het een of ander te doen, dat haar gevraagd werd. Maar bij al haar goede eigenschappen had Grietje één gebrek. Ze was namelijk erg slordig. Zelden of nooit bracht zij de dingen op de plaats, waar ze behoorden. Had zij bij voorbeeld voor moeder een boodschap gedaan,

4

en kwam zij weder thuis, dan wierp zij haar hoed en haar manteltje zoo maar op een stoel neer. Dan kwam de vermanende stem van moeder:

»Grietje, is dat de plaats voor je kleertjes?»

En dan pakte Grietje beschaamd haar hoed en haar manteltje weder op, en bracht ze op de plaats, welke er voor bestemd was, namelijk in de kleerkast. Evenzoo, als Grietje zich des morgens aankleedde, vergat zij soms het haar in orde te brengen, of het een of ander kleedingstuk aan te trekken. Eens zelfs kwam zij naar beneden met aan den eenen voet een pantoffel en aan den anderen een laars, tot groote verbazing van kleinen Willem, die met zijn vinger naar haar voeten wees en uitriep:

»Kijk, Grietje heeft een kleine en een groote soen!»

Nu zag haar moeder het ook en glimlachend hief deze den vinger op, zeggende: »Grietje, Grietje!» en beschaamd ging Grietje weer naar boven, om haar beide voeten of in pantoffels of in laarzen te steken. Niet altijd echter was het kwaad zoo gemakkelijk te herstellen, vooral niet, toen Grietje eens voor moeder een ketel water uit de keuken moest halen en zij de kraan van de waterleiding vergat dicht te draaien, zoodat de heele keuken onderliep.

Het scheen wel, dat Grietje haar leelijk gebrek maar niet kon afleeren. Dikwijls had moeder er haar al over onderhanden genomen en haar gestraft, en dan had zij er ook wel berouw over, en beloofde zij, dat zij voortaan beter oppassen zou, maar telkens verviel zij toch weder in hetzelfde kwaad. Haar moeder vond dit erg verdrietig, maar daar deze een vrouw was, die den Heere Jezus als haar Verlosser en Zaligmaker had leeren kennen en bidden geleerd

5

had, zoo vroeg zij dagelijks den Heere voor haar kind, dat Hijzelf Grietje leeren wilde van een slordig meisje een net meisje te worden. Want zij wist, dat, als Grietje niet veranderde, zij dan ook later een slordige vrouw zou worden, en dat zou Grietjes moeder verschrikkelijk hebben gevonden.

En de Heere, die al onze gebeden hoort, hoorde ook het gebed van Grietjes moeder, en verhoorde het ook op zijn tijd en op zijn wijze.

HOOFDSTUK II.

Grietjes tuintje.

De winter vlood hen,
't is Lentetijd,
Nu moogt gij weer spitten
En zaaien met vlijt.

Het was in het midden van de maand Maart. Heerlijk! de koude winter was weer bijna voorbij en de lente stond voor de deur. De lieve lente, in welke de zon dagelijks in kracht toeneemt, de aarde zich weer begint te tooien met een schat van bloemen, terwijl de zangvogels allen weer tot ons terugkeeren uit de verre landen, waarheen zij met het gure jaargetijde getogen zijn. Bijna niemand, die niet blij was, dat de lente weer in aantocht was. Men kon het buiten al zien. De boomen begonnen reeds uit te loopen, het weiland begon er al weer frisch en groen uit te zien, en de ooievaar was al een paar dagen

6

geleden weer op zijn nest neergestreken, boven op de hooischuur van boer Peters. Veertien dagen geleden had Grietje reeds sneeuwklodjes gevonden in een greppel langs den straatweg naar D. Ja, ook Grietje was blij, dat het lente werd. Zij hield veel van de lente en van de warme zon en de lieve bloemen.

Achter het huis van den heer Donker was een flinke tuin, welke door dezen zooveel mogelijk zelf onderhouden werd. Als de schooltijd voorbij was, was het zijn grootste genoegen eenigen tijd te verpoezen van zijn dagelijkschen arbeid, door in den tuin te zaaien of te planten, of de bloemen te verzorgen, al naar het noodig was en de tijd het meebracht. Natuurlijk, in den winter viel er niet veel in den tuin te doen, maar nu was Maart weer in het land en was hij begonnen met zijn bloemperkjes om te spitten en te zaaien en te planten, dat het een lust was. Grietje hielp haar vader gaarne bij dit werk. Natuurlijk deed zij nog niet veel, omdat ze nog zoo klein was; maar ze was toch ijverig in de weer en dacht dikwijls, dat vader haar bij dit werk niet missen kon en dat vond ze heel prettig.

Eens, toen Grietje weer zoo bezig was, zei ze eensklaps: »Vader, u moest mij ook een klein tuintje geven om mijn eigen bloemen in te zaaien.»

»En waarom wou je dat, Grietje?»

»Och, vader, dat zou ik zoo aardig vinden; zoo'n klein tuintje maar, weet u. Johanna van den dominee heeft er ook een, en die vindt het zoo prettig. Toe, vader, krijg ik het?»

De heer Donker antwoordde niet dadelijk, en Grietje herhaalde:

7

»Vader, krijg ik het?»

»Nu ja, kind, het is goed, ik zal je een klein perkje geven.«

Ge kunt denken, hoe heerlijk Grietje dat vond! Ze draaide van louter plezier een paar maal in de rondte en pakte toen haar vader, die juist op de hurken zat om een dahlia-wortel in den grond te steken, zoo stevig om den hals, dat ze beiden op het gras omver vielen, tot groot vermaak van Wimpie, die maakte, dat hij er bijkwam. Nu volgde er een oogenblik van prettig stoelen, totdat moeder in de tuindeur verscheen en Wimpie naar binnen riep, daar het tijd voor hem was, om naar bed te gaan.

Grietje kreeg dan van vader een tuintje in een hoek van vaders grooten tuin. Het was maar een klein lapje grond, een paar meter in het vierkant, maar Grietje was er toch, o zoo blij mee.

»Maar, vader,« zei Grietje. »Wat zal ik er nu in zaaien?»

»Wel, kind, wat je het liefst wilt; 't is immers nu je eigen tuintje?»

Grietje dacht eens even na. »O, ik weet het al, vader! Hoe heetten die bloemen ook weer, die u verleden jaar daar langs de heining gezaaid hebt, die telkens moesten opgebonden worden en met die mooie oranje en gele bloemen er aan, waar de bijen zoo dikwijls op afkwamen, om er honig uit te halen?»

»Wel, kind, dat was Oostindische-kers. Zou je die graag willen hebben? Nu, daar heb ik het vorig jaar nog wel zaad van overgehouden, daar zal ik je dan wel wat van geven.«

»Als 't u blijft, vader,« zei Grietje weer; »maar

8

ik zou toch graag ook nog wat andere bloemen hebben. Weet u, viooltjes en reseda, die vind ik zoo mooi en die ruiken zoo heerlijk!»

»Nu, 't is mij goed, kind; maar daar heb ik geen zaad van.«

»Maar, vader, mag ik dan niet wat geld uit mijn spaarpot hebben, en zelf wat van dat zaad koopen? Dat zou ik juist zoo aardig vinden.«

Mijn jeugdige lezers en lezeressen moeten weten, dat Grietje er een spaarpot op nahield. Nu, dat is een goed ding, zoo'n spaarpot! De meeste kinderen toch krijgen wel eens wat van grootvader of grootmoeder of van een oom of tante, en dan heb ik dikwijls gehoord en gezien, dat zoo'n kind er wat snoepgoed voor kocht. Dat deed Grietje gelukkig niet. Ze kreeg ook wel eens wat van haar grootouders en van haar ooms en tantes; maar nooit mocht Grietje er een enkele cent van versnoepen. Moeder had haar een spaarpot gekocht en gezegd:

»Ziezo, Grietje, door dit kleine gaatje laten we nu alles glijden, wat je zoo nu en dan eens krijgt; en als je nu later eens iets bijzonders noodig hebt, dan zullen wij het daaruit betalen.«

Zó kwam het dus, dat Grietje, nu zij zoo gaarne wat zaad wilde koopen, het ook van haar eigen geld betalen kon.

Wat was ze in haar nopjes den anderen middag, toen ze na schooltijd, met haar eigen dubbeltje in de hand, naar den bloemist ging, om daar het verlangde zaad te koopen!

»Zoo, jongejuifvrouw Grietje,« zei de bloemist, want hij kende Grietje van den schoolmeester heel goed, »vertel me eens, wat is er van uw orders?»

9

Grietje maakte hem bekend, wat zij verlangde, en weldra stapte ze naar huis, met een pakje vioolzaad en een pakje reseda in de hand.

Thuis gekomen, ging ze er dadelijk mee naar moeder. Ja, nu moest ze toch eens even zien, hoe dat zaad er toch wel uitzag. Kijk, wat een kleine, ronde korreltjes, nog kleiner dan een speldeknoop! Hoe was 't mogelijk, dat daar nu zoo'n mooie, groene plant van kon groeien, met bladen er aan en bloemen! Dat kon ze haast niet begrijpen.

»Ja, lieve kind,« zei moeder toen, »zó groot is God nu! Wij zouden zelfs geen enkel grassprietje kunnen laten groeien. Maar Hij doet uit elk van die miljoenen zaadkorreltjes, die er iedere lente gezaaid worden, een mooie plant te voorschijn komen, de eene groot, de andere klein, elk naar zijn aard. Zie je, dat kan God alléén. Zul je 't daar eens over denken, Grietje, als later van dit zaad ook plantjes opgekomen zijn?»

Ja, dat beloofde Grietje en voort ging ze naar den tuin. Nu had Grietje het erg druk. Eerst ging ze den grond van haar tuintje in orde maken. Die moest omgespit worden. Dat had ze haar vader zoo dikwijls zien doen en daardoor wist ze ongeveer, hoe ze doen moest. Omdat vaders groote tuinschop te zwaar voor haar was, nam ze haar eigen, klein schopje, en toog aan het werk. Het ging wel niet zoo vlug als vader het deed, maar toch was ze er na een uurtje mee klaar. Ook zocht ze netjes de steentjes uit het tuintje en maakte de kluitjes aarde met haar vingers fijn. Daar kreeg ze wel vuile vingers van, maar dat hinderde niet; daar was immers straks de zeep weer goed voor? Nu was ze dan zoover klaar, dat het

10

zaad gezaaid kon worden. Langs de heining maakte ze op gelijke afstanden gaatjes in den grond en legde in elk daarvan een zaadje van de Oostindische-kers, welke vader haar gegeven had. Dat zaad was niet zoo klein als dat van de reseda en van de violen; het was wel zoo groot als een erwt. Toen ze nu in elk van die gaatjes een zaadje gelegd had, dekte zij ze met wat aarde toe en zachtjes zei ze in zichzelf: »Ziezo, kindertjes, ga jellui nu maar slapen.«

De reseda en de violen zaaide ze meer vooraan in haar tuintje, elk afzonderlijk, en ze zette er nog kleine stokjes tusschen in, opdat ze kon zien, waar de violen en waar de reseda gezaaid waren.

En nu was Grietje klaar! O neen, toch niet! Daar zou ze haast nog wat vergeten! Er moest nu nog gegoten worden, want vader had het zoo dikwijls gezegd: »Water, dat is voedsel voor de planten. Zonder water kunnen de planten niet leven, zoo min als Grietje zonder boterham zou kunnen leven. En, wat voor de planten het beste is, had vader wel eens gezegd, beter dan wij de planten kunnen geven, is het water, dat God van boven uit de wolken ons toezendt, namelijk de regen. Maar in den tijd, dat het niet regende, ja, dan moesten ze elken dag flink begoten worden. Zoo ook, wanneer er gezaaid was, en daarom ging Grietje dan ook water halen in haar gietertje en begoot haar tuintje terdege er mede. Toen Grietje dien avond, vóór zij ter ruste ging, haar avondgebedje deed, en bad, dat de Heere haar vader en moeder en Wimpie en ook haarzelf in dien nacht weder bewaren mocht, toen voegde zij er heel zachtjes bij: »En och, lieve Heere! laat ook mijn zaad maar spoedig opkomen, als het U blijft.«

11

»Vader,« zei Grietje den volgenden dag, »hoelang zou het nu nog wel duren, vóór het zaad opgekomen is?«

»Nu, dat zal nog wel een paar weken duren,« antwoordde haar vader.

Een paar weken, dat vond Grietje erg lang.

»Waarom duurt dat toch zoo lang?« vroeg zij verder.

»Wel,« antwoordde haar vader, »omdat de zaadjes zoo langen tijd noodig hebben, om te ontkiemen. Als een zaadje in de aarde gelegd is, dan moet het eerst week worden door de vochtige aarde, die er om heen is. Als het dan week genoeg geworden is, dan valt het buitenste gedeelte er af, en alleen het binnenste blijft over. Dat noemt men de kiem en daar groeit dan langzamerhand een klein worteltje uit, dat naar beneden, en een klein stengeltje, dat naar boven groeit. Maar dat groeien gaat langzaam, en het heeft tijd noodig, eer het zoover is, dat het boven de aarde uitkomt.«

Grietje wachtte zoo geduldig mogelijk den dag af, dat zij de eerste plantjes uit de aarde zou zien te voorschijn komen. Iederen avond, ten minste als het op den dag niet geregend had, begoot zij haar perkje met de grootste zorgvuldigheid.

Een dag of twaalf waren voorbijgegaan, toen Grietje op een morgen, nadat het 's nachts erg geregend had, naar haar tuintje ging zien, of er nog geen plantjes opgekomen waren. En ja, waarlijk! daar zag ze een stuk of wat heel kleine, groene puntjes boven den grond uitsteken! Dat was me een vreugde! Vader moest het zien en moeder en de kleine Wimpie ook.

12

»Vader,« zei Grietje, »hoelang zou het nu nog duren, vóór mijn plantjes groot zijn? Moet ik nog lang wachten?«

»Neen, Grietje,« zei haar vader, »als de plantjes eenmaal boven den grond zijn, dan groeien ze heel spoedig; tenminste, als de Heere regen en zonneschijn geeft.«

Nu, het was de volgende dagen bijzonder groeizaam weder; alles werkte mede en Grietjes plantjes groeiden en bloeiden dat het een lust was. Het was alsof zij ze met den dag grooter zag worden. Grietje verheugde zich al in 't vooruitzicht, dat ze nu spoedig ook bloemen zou hebben en dat zij de eerste dan aan haar moeder zou brengen.

Dikwijls gebeurt het echter in dit leven, dat, als we ons heel veel van iets voorstellen, dat komende is, wij in onze verwachtingen teleurgesteld worden. Met andere woorden: dat er iets tusschenbeide komt waarop we niet gerekend hadden, en dat al onze vreugde bederft. En niet alleen met groote menschen, maar ook met kinderen gaat het soms zoo, en Grietje zou dit ook ondervinden. Het ergste was, dat Grietje zelf er de schuld van was, zooals we in 't volgend hoofdstuk zullen zien.

13

HOOFDSTUK III.

Teleurstelling.

Een oogenblikje
Naligheid
Maakt soms verdrietig
Voor langen tijd.

Ik heb nog niet verteld, dat er in den tuin van den heer Donker, behalve bloemen en planten, ook nog levende wezens met twee vleugels te vinden waren. Het waren een dozijn kippen. Die kippen hadden een groot, houten hok, met stokken er in, waarop ze des nachts zaten te slapen. Maar er was ook nog een loop of een ren, veel grooter dan het hok, waar zij des daags in waren. Die ren was op zij afgesloten door een rasterwerk, zoodat ze flink lucht hadden, en van boven was een gedeelte met dik glas belegd, zoodat de diertjes ook over licht geen klagen hadden. Maar er uit konden ze niet, want er was een deurtje aan, dat goed gesloten werd; anders zouden ze wel eens op ongelegen tijden van hun pooten en vleugels hebben gebruik gemaakt.

Nu, Grietje en Wimpie vonden het wat aardig, dat vader kippen hield, en de eieren, die het twaalfstal gaf, lustten zij wát graag! En dan, als er kulkens waren, wat hadden ze dan een schik! Die aardige, poezelige beestjes, die al dadelijk zoo vlug door hun kleine ren konden loopen en die, zoodra de oude kip haar »klok, klok« liet hooren, allemaal, al waren er soms wel twaalf, onder moeders vleugelen konden weggroepen. Als Grietje dat zag, dan dacht

14

ze onwillekeurig aan een bijbeltekst, dien zij van buiten kende, en waar ook in voorkomt van een hen, die haar kiekens onder haar vleugelen bijeenvergaderd.

Kennen mijn kleine lezers en lezeressen dien tekst ook?

Maar het is waar ook: ik wilde niet vertellen van de kleine, maar van de groote kippen.

»Wat hadden die nu met Grietjes plantjes te maken?« zult ge misschien vragen. Nu, dat zullen we zien. De kippen moesten natuurlijk, evenals alle andere dieren en als de menschen op hun tijd eten en drinken hebben, en daar zorgde de heer Donker meestal zelf voor. Maar op zekeren keer, een dag of tien ongeveer, nadat Grietjes plantjes voor het eerst uit den grond te voorschijn waren gekomen, moest vader na schooltijd noodzakelijk uit en zeide hij tegen Grietje, dat zij in zijn plaats de kippen eens van het noodige moest gaan voorzien. Ze had het reeds zoo dikwijls zien doen, dat vader dacht, dat hij het wel aan haar kon overlaten.

»Maar, Grietje,« zoo riep vader haar nog na, »pas op, dat je het haakje weer goed op het deurtje doet, want anders loopen de kippen er uit.«

»Ja, vader,« riep Grietje en weg was ze.

Ze goot nu eerst een kan met water in den bijna ledigen drinkensbak en haalde daarna een maatje gerst uit de keuken, zooals vader dat gewoon was te doen, opende toen het deurtje van de ren en ging er een paar passen in, om het voeder goed over den grond heen te kunnen strooien. Juist, toen ze daarmee klaar was en ze door het deurtje weer de ren verliet, zag ze opeens een prachtigen, bonten vlinder

15

vliegen. Nu hield Grietje, behalve van bloemen, ook heel veel van mooie, bontgekleurde vlinders. Zij trachtte ze altijd te vangen, niet, om ze onbarmhartig met een speld ergens op te prikken, zooals sommige menschen en kinderen wel doen. Neen! zoo wreed was Grietje niet; maar alleen om ze eventjes van nabij te bekijken en ze dan weer te laten wegvliegen. Ze zag dan nu ook zoo'n buitengewoon mooien, en ja, dien zou ze vangen! Zij hem achterna, en in de haast vergat ze den haak op het deurtje van de kippenren te doen. Maar de vlinder — ja, dien kreeg ze te pakken en toen gauw een glas gehaald en de vlinder er onder! O! wat was het een mooie! Wat een prachtige kleuren! Dien moest moeder toch ook eens zien. Nu, moeder vond hem heel mooi en toen deze den vlinder genoeg bewonderd had, bracht Grietje hem weer naar den tuin om hem de vrijheid terug te geven. Maar het deurtje van de kippenloop, daar dacht ze niet meer aan.

Den anderen morgen, heel vroeg, toen Grietje en haar ouders en Wimpie nog allemaal in diepe rust waren, stapten de kippen hun hok, waar ze geslapen hadden, uit en de ren in. De kippen zijn altijd vroeg op, en geven hierin aan veel menschen en kinderen een goed voorbeeld, want velen doen net, alsof het spreekwoord:

De morgenstond
Heeft goud in den mond,

voor hen niet bestaat. Maar, om op de kippen terug te komen, ook dezen morgen stapten ze heel deftig achter elkander hun hok uit en de ren in. Zij be-

16

gonnen de overgebleven gerstekorrels van den vorigen dag op te zoeken en met hun pooten den grond om te woelen, om te zien of ze ook niet een wormpje of een insectje vinden konden, en verlangden intusschen naar het ontbijt, dat de heer Donker ze altijd 's morgens bracht. Maar dat zou nog wel een poosje duren, want de dag was nog maar pas begonnen. Om den tijd te korten liet de haan zoo nu en dan zijn aardig gekraai hooren en andere hanen, uit andere tuinen in het dorp, gaven hem telkens antwoord. Onder die bedrijven door kwam een van de kippen heel dicht bij het deurtje van de ren en zag, dat dit op een kiertje stond. Nu had ze met haar kippenverstand nog wel niet begrepen, dat het verder open zou gaan, wanneer ze haar kop tusschen de opening stak, maar toch, elke verandering lokt ook een kip aan en daarom stak ze na een oogenblik haar kop er tusschen. Nu ging het deurtje zoover open, dat ze er gemakkelijk door in den tuin kon komen, en ze stapte dan ook bed'ard naar buiten! Een oogenblik slechts, en al de kippen kwamen haar achterna, de haan in het midden, die maar telkens vroolijk »tuk, tuk!« riep, alsof hij zeggen wilde: »Wel, kinderen, wat zeggen jellu daar nu van? Dat is een buitenkansje, hé, waar je niet op gerekend hadt!« En nog vroolijker dan straks ging hij voort met nu en dan zijn »kukeleku« te doen hooren.

En toen? Ja, de kippen hadden honger, en het was hun niet kwalijk te nemen, dat ze, behalve van gerst en haver en brood, ook veel hielden van jonge plantjes en wormpjes en insecten, en zij van hun vrijheid gebruik maakten, zooveel zij konden.

17

Zoo verspreidden zij zich dan door den tuin en begonnen overal een verwoesting aan te richten van belang. Met hun pooten woelden ze overal de aarde om, en ze bekommerden er zich volstrekt niet om, of daar soms mooie, jonge plantjes stonden. Alles werd uit den grond gekrabbeld, en opgegeten of vernield. Die ondeugende kippen! Zoo waren ze al een paar uren bezig, en veel in den mooien tuin van den heer Donker was door hen totaal bedorven. En hoe zag het er in Grietjes tuintje uit? Och, lieve tijd! Van die mooie, aardige plantjes, die zoo heerlijk opgroeiden, was haast niets meer over, en wat er nog over was, was er uitgetrokken of onder hoopjes aarde bedolven.

In huis begon het eindelijk ook levendiger te worden. Vader en moeder en de beide kinderen waren opgestaan en, nadat Grietje zich gekleed en haar morgengebed gedaan had, was haar eerste gang naar den tuin, om haar plantjes te bezien.

Met den eersten stap, dien ze in den tuin deed, zag ze wat er gebeurd was. O! wat schrok ze vreeslijk! Ze holde dadelijk naar haar eigen tuintje en daar zag ze het! Alles, alles was weg! Tegelijk herinnerde zij zich, hoe ze gisterenavond den mooien vlinder was nagelopen en toen stellig vergeten had de kippenren te sluiten, en dadelijk zei het tikkertje van binnen: »Grietje, het is je eigen schuld,« en barstte zij in een wanhopig snikken uit.

Intusschen was Wimpie ook den tuin ingelopen en, daar hij nog niet veel begrip had van het nadeel, dat door de kippen was aangericht, vond hij het wel aardig, dat deze, inplaats van in de ren, voor verandering eens in den tuin liepen. Toen hij echter bij

18

zijn zusje kwam, schrok hij er een beetje van, dat Grietje zoo stond te huilen. Hij legde zijn kleine hand in de hare en vroeg medelijdend:

»Grietje, waarom huil je zoo?«

Maar Grietje gaf geen antwoord en snikte nog harder. Toen liep hij naar huis, naar zijn moeder, die bezig was alles voor het ontbijt gereed te maken. Hij trok haar aan de rokken en riep:

»Moetje, moetje, kom eens gauw mee; al de beesten loopen in den tuin, en ze hebben Grietje zeker kwaad gedaan, want ze huilt zoo.«

Moeder begreep, dat hij met »al de beesten« zeker de kippen bedoelde. Ze ging daarom dadelijk den tuin in en zag nu ook, wat er gebeurd was. Ze had innig medelijden met haar Grietje, die zooveel schik in haar plantjes gehad had, en nu opeens al haar vreugde zag weggenomen. Ze joeg eerst voorzichtig de kippen weder in de ren, deed het deurtje goed dicht en keerde toen naar Grietje terug. Zij ging op een tuinkbank zitten, die in de nabijheid stond, trok Grietje naar zich toe en liet haar zóó uitschreien, onderwijl ze haar vriendelijk zocht te troosten. Opeens riep Grietje tusschen haar snikken door:

»O, moeder, het is mijn eigen schuld!«

»Je eigen schuld, kind, hoe dat?«

En nu vertelde Grietje met horten en stooten, dat ze gisteravond zoo onachtzaam was geweest en het deurtje van de kippenren had vergeten te sluiten. Moeder trok een bedenkelijk gezicht. Zoo had Grietje zich dan nu weer aan hetzelfde kwaad schuldig gemaakt, waarvoor ze haar al zoo dikwijls bestraft had. Maar wie weet, dacht ze, misschien zal dit nu zulk een gevoelige les voor Grietje zijn, dat ze

wachtte tot de volgende lente, dan zou zij de les, die zij ontvangen had, minder spoedig vergeten. Opdat haar tuintje nu niet heelemaal leeg zou staan, gaf vader haar een paar potten met geraniums, maar hoe mooi ze deze ook vond, toch had ze er niet half zooveel plezier van, als ze van de plantjes zou gehad hebben, die ze zelf gezaaid had.

HOOFDSTUK IV.

Blijdschap.

Wij moeten leeren
Met schande en schijn,
Dat komt in 't leven
Ons goed te sta!

Een jaar was er verlopen en weer was het lente geworden. De heer Donker was weder druk in zijn tuin bezig met zaaien en planten, en weer had hij aan Grietje hetzelfde hoekje grond van verleden jaar voor een tuintje afgestaan. Grietje had er weer dezelfde bloemen in gezaaid als in het vorig jaar, en alles was goed gegaan. Als zij weer eens de kippen moest verzorgen, vergat zij nimmer het deurtje zorgvuldig te sluiten, ja, wat meer is, zij ging zelfs aan den avond van iederen dag, als zij de kippen te eten gegeven had, eer zij naar bed ging, even kijken, of het deurtje wel goed gesloten was, »want», zei ze dan bij zichzelf, »je kunt niet weten, of de

kleine Wim zonder na te denken er het haakje niet afgewipt heeft.

Zoo groeiden haar plantjes dan voorspoedig en zonder ongelukken, en mettertijd kwamen ook de bloemknoppen te voorschijn. Dat was me een plezier voor Grietje! Iederen dag keek ze het eerst er naar, of de knoppen al dikker geworden waren en, na een dag of wat, of ze nog niet opengingen. En eindelijk, ja! daar had een der knoppen van de Oostindische kers haar kelkje geopend en daar was ze nu, de mooie, hooggeel gekleurde bloem, met de groote meeldraden er aan, waarin de honig zat, dien de bijen zoo graag lusten. Wat was Grietje blij! En nog blijer was ze, toen er den volgende dag nog twee knoppen waren opengegaan, en toen later ook de mooie, paarse viooltjes voor den dag kwamen en de heerlijke reseda ging bloeien. En hoe blij was ze vooral, toen ze het eerste, kleine ruikertje aan moeder kon brengen, die er haar voor dankte met een hartelijken kus, en de bloemen in een klein vaasje plaatste, dat zij bij zich neerzette op haar werktafeltje.

Telkens kwamen er weer nieuwe bloemen, als om degene, die begonnen te verwelken, te vervangen. De viooltjes en de reseda bleven laag bij den grond, maar de stengels van de Oostindische kers werden al langer en langer, en moesten telkens weer hooger tegen de heining opgebonden worden. En toen ze eindelijk heelemaal tot bovenaan gegroeid waren, wat was het toen een mooi gezicht!

»Na de bloem komt het zaad,« had vader tegen Grietje gezegd. Daarom plukte Grietje niet alle bloemen af. Verscheidene verwelkten aan de plant

zelf en, als dan de bloemblaadjes er afgevallen waren, bleef er een klein, rond, groen dingetje over, dat was het omhulsel, waar het zaad in zat. Dat moest dan eerst grooter en geelachtig worden, en daarna plukte Grietje ze af en bewaarde het zaad in doosjes, om dit het volgend voorjaar weer te zaaien.

Voor al in de vrucht van de viooltjes had Grietje veel schik. Dat was eerst een gewoon, groen balletje als een kleine erwt. Maar later sprong dat open; dan waren het drie kleine schuitjes, die aan elkaar verbonden waren, en daar lagen dan de kleine, donkere zaadkorreltjes in. Als de vrucht door de warmte van de zon erg droog geworden was, vielen deze zaadjes er vanzelf uit. Vader zei, dat dit niet hinderde, want dan kwamen de violen een volgend jaar vanzelf op; maar Grietje vond het toch aardiger het zaad te bewaren en het een volgend jaar zelf te zaaien. Daarom, als het zaad rijp was, paste zij er wel op, dat zij het uit de schuitjes haalde, vóór het er uit viel.

Na den zomer volgde, als altijd, de herfst, en hoe langer hoe meer verminderden nu de bloemen in Grietjes tuintje, en eindelijk plukte zij het laatste bloempje af en begonnen ook de planten zelf te verdorren en te sterven. Misschien weten mijn kleine lezers en lezeressen wel, dat er een groot verschil is tusschen den leeftijd der verschillende planten. Sommige leven maar één jaar, andere twee of drie jaar, weer andere wel een jaar of tien, terwijl er zelfs planten zijn, die over de honderd jaar oud kunnen worden. Nu, de planten, die Grietje gezaaid had, behoorden tot degene, die maar één jaar leven. Daarom, toen de planten gingen verdorren, raadde

vader haar aan, ze nu maar uit te trekken en weg te gooien, en dat deed Grietje dan ook.

En toen kwam de winter met zijn sneeuw en zijn ijs en zijn stormen. En de tuin van den heer Donker en ook Grietjes tuintje lagen daar stil en rustig, met het witte sneeuwkleed bedekt, en sliepen met heel de natuur den winterslaap. Maar toen het weer voorjaar werd, was opnieuw de tijd van ontwaken gekomen, en begon ook Grietje opnieuw haar tuintje in orde te maken.

Zoo ging het jaar in, jaar uit.

Toen Grietje later een groot meisje geworden was, en vader een beetje ouder, zoodat hij niet meer al het werk in den tuin zelf kon doen, verzorgde Grietje niet alleen haar eigen tuintje, maar ook den grooten tuin haars vaders.

Zij verheugde zich er altijd in, wanneer er eens een nieuwe bloem was uitgekomen, of als een of ander stekje, dat zij van dezen of genen gekregen had, goed groeide en een mooie plant werd. Hoe ouder Grietje werd, hoe meer plezier ze er in kreeg haar bloemen en planten te bestudeeren in hun opgroeien, en te onderzoeken hoe al de verschillende planten in elkaar zaten. En dan verwonderde Grietje zich o, zoo dikwijls over de grootheid en wijsheid van God, die den hemel en de aarde gemaakt heeft, en ook het kleinste bloempje zoo schoon en zoo heerlijk versiert. Dan dacht ze dikwijls aan den tekst, dien ze eens op de zondagsschool van buiten geleerd had: »Hoe groot zijn uw werken, o Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van uw goederen.« En ook aan dien anderen tekst uit het Nieuwe Testament: »Aanziet de liliën des

velds, hoe zij wassen ; zij arbeiden niet, en spinnen niet; en Ik zeg u, dat ook Salomo in al zijn heerlijkheid niet is bekleed geweest gelijk één van deze.»

Maar Grietje dacht ook nog dikwijls aan haar eerste zaaierij en haar groote teleurstelling, toen de kippen alles hadden vernield, en dan dacht zij ook, hoe goed het voor haar geweest was, dat de Heere die teleurstelling over haar beschikt had, omdat ze daardoor ernstig haar slordigheid had leeren bestrijden. Wat haar toen een oorzaak van groot verdriet geweest was, daar kon ze nu met een oprecht harte den Heere voor danken.

